

PATRIMONIU

Constantin Brâncuși în documente de arhivă (IV)

31 ianuarie 2012 - by Vertical

Mulți sunt cei care se cred adepți și iubitori ai artei universale produsă de către Marele nostru Brâncuși, însă foarte puțini sunt aceia care au căutat vreodată să descopere cine este cu adevărat cel pe care îl respectă tot universul. Toată lumea s-a mulțumit să știe doar puține lucruri și acelea confuze despre viața și familia marelui sculptor. Povestea casei muzeu este foarte interesantă pentru iubitorul gorjean de istorie.

Casa memorială de la Hobița este și astăzi confundată de turiști cu cea originală

Se impunea tot prin conținutul deciziei amintite numărul trecut ca până la data de 15 iulie același an amenajarea drumului de acces din șoseaua județeană către casa – muzeu nou înființată dar și amenajarea celorlalte obiective declarate monumente istorice din satul Hobița. Totodată aveau să se amenajeze și locuri de parcare dar și indicatoare pentru semnalizarea acestor obiective turistice.

Muzeul de la Hobița căpăta viață

Prin articolul al treilea al acestei decizii se impunea însă și Sfatului Popular al Municipiului Târgu Jiu să ia măsuri pentru amenajarea aleilor din grădina publică dar

și a organizării sistemului de iluminat sau a altor lucrări pentru punerea în valoare a „Complexului Brâncuși” dispunându-se chiar și deschiderea barierei C. F. R. din strada Eroilor pentru a asigura accesul spre Coloana fără sfârșit până la data de 1 august 1970. Tot până la această dată trebuiau executate lucrări pentru înființarea trotuarelor pe ambele părți ale străzii Eroilor până la parcul coloanei dar și instalarea unei cișmele publice în capătul aceleiași străzi iar pentru mediatizarea acestei inițiative aveau să fie organizate diferite spectacole „Sunet și lumină”, simpozioane, afișe, cărți poștale și altele.

Consiliul Popular Județean Gorj prin Secția Sistemizare Arhitectură și Control luase deja cu câteva zile mai înainte inițiativa emițând în data de 14 mai același an autorizația pentru executare de lucrări cu numărul 333 prin care se dispunea „executarea lucrărilor de amenajare a casei memoriale Constantin Brâncuși” din localitatea Hobița cu o valoare totală a lucrărilor după deviz de 34244 lei.

Anexă a autorizației este memoriul justificativ cu următorul conținut:

„În vederea amenajării locului unde s-a născut Constantin Brâncuși, sculptor cu renume mondial, în comuna Peștișani, satul său natal Hobița, Comitetul pentru cultură și artă al județului Gorj a achiziționat una casă de lemn de la locuitorul Calistrat Blendea din acest sat.

Această casă construită din lemn de stejar cu însușiri arhitectonice specifice regiunii, executată de meșteșugarii iscusiți, cu creștături la stâlpi și uși, care prezintă asemănări foarte apropiate cu casa părintească a marelui artist așa după cum spun băștinași.

Casa urmează a se demola, transporta la locul respectiv și reconstrui, păstrându-se în totalitate forma și aspectul ei original.”

Un muzeu făcut de statul comunist

Prin referatul numărul 4826 din data de 15 mai s-a menționat și necesitatea acestei

lucrări aceea de cinstire a memoriei lui Constantin Brâncuși cu mențiunea că terenul pe care avea să se amenajeze construcțiile era proprietate de stat.

Pentru executarea lucrărilor de demolare și reconstrucție a obiectivelor s-a instituit o comisie formată din: Jitaru Constantin – Președintele Comitetului județean pentru Cultură și Artă al județului Gorj; Udriște Elena – Directorul Muzeului Județean Gorj; Mihuț Ion – inspector Comitetul pentru Cultură și Artă; Ciupitu Octavian – arhitect Direcția de Sistematizare și Arhitectură; Bajmatără Domnica – muzeograf principal Muzeul Județean Gorj și Secotă Constantin – tehnician Direcția Arhitectură și Sistematizare.

Tot în data de 15 mai s-a încheiat și contractul pentru executarea lucrărilor contract încheiat cu meșterul tâmplar Pavel Nicolae locuitor al comunei Peștișani iar din partea Muzeului Județean Gorj fiind însărcinată cu semnarea acestui contract îndrumătoarea Ciolofan Maria. Astfel prin contract meșterul Pavel Nicolae pentru suma de 9794 lei se obliga să execute următoarele lucrări: desfacerea tencuielilor interioare; desfacerea planșeelor; desfacerea învelitorilor de sită; desfacerea șarpantei; desfacerea tâmplăriei; desfacerea grinzelor; desfacerea pereților din lemn cu numărătoare și stivuit pentru fiecare perete; excavarea stratului vegetal; săpături în spații înguste; umplutură de pământ; zidărie de bolovani în fundație; izolații hidrofuge; șarpantă acoperiș; planșeu din grinzi lemn; grinzi din lemn stejar; remontat pereți; bățut lănteți la șarpantă; confecționat, preparat și bățut șită; circuitul pereților pentru tencuieli; tencuieli interioare la pereți; tâmplărie uși, ferestre; cotă aprovizionare; cheltuieli transport; săparea stratului vegetal; încărcat, descărcat material lemnos; zidărie de bolovani în elevație; cioplit material lemnos pe patru fețe; umplutură de pământ; transport pământ cu roaba; zidărie cărămidă; sobe de încălzit din zidărie de cărămidă și ignifugarea lemnăriei aparente. Meșterul se mai obliga să lucreze cu patru oameni și să execute lucrările de calitate iar reprezentantul muzeului se obliga să asigure materiale de calitate iar plata salariilor avea să se facă pentru fiecare meșter în parte.

Alte lucrări la Hobița

Aceiași comisie formată pentru reconstrucția casei memoriale a participat și la recepția unui pătut din nuiele reconstruit cu această ocazie care a fost achiziționat de la locuitorul Pau C. Gheorghe din satul Brădiceni dar și la recepția unei fântâni cu cumpănă de lemn.

Pentru reconstrucția fântânii a fost încheiat contractul de lucrări din data de 15 octombrie 1970 cu același meșter Pavel Nicolae pentru o valoare a manoperei de 1743 lei ce cuprindea următoarele lucrări: săpătură de pământ în spații limitate 19 metri cubi; transport pământ cu roaba 20 tone; zidărie circulară de bolovani 11 metri cubi; umplutură de pământ 8 metri cubi; scheletul pereților din lemn (ghizduri) 1,2 metri cubi; demontarea și montarea furcii, cumpănă; capac pentru închidere și pavaj din bolovani de râu 2 metri pătrați. Contractul a fost semnat din partea Muzeului Județean Gorj de către îndrumătoarea Ciolofan Maria, meșterul mai obligându-se ca lucrarea să o efectueze împreună cu echipa sa de patru oameni.

Lucrarea de reconstrucție a pătutului a fost contractată în aceeași dată de 15 octombrie 1970 și cu același meșter pentru suma de 2073 lei pentru următoarele lucrări: confecționat schelă din lemn 12 metri pătrați; desprinderea pătutului de pereți de bârne; descărcat pătutul și montat pe pereți de bârne; săpături de pământ la fundație 3 metri cubi; zidărie de bolovani de râu în fundație 3 metri cubi; zidărie de bolovani în elevație 1 metru cub; izolație hidrofugă 7 metri pătrați; remontat pereți din bârne 14 metri pătrați; confecționat, preparat și bățut șită 17 metri pătrați; reparat

pereți de nuiiele 2 metri pătrați; uși dulgherești 1 metru pătrat; grinzi de lemn 1,5 metri cubi; cioplit material lemnos 38 metri liniari și înlocuirea și restaurarea părților degradate.

Transportul cu căruța a 20 metri cubi de piatră și nisip pe distanța de 600 metri a fost efectuat de locuitorul Fuiorea Vasile care pentru cele 70 ore lucrate cu această ocazie a încasat suma de 396 lei.

Este evident că în fondurile arhivistice deținute de Serviciul Județean Gorj al Arhivelor Naționale pot să mai existe alte numeroase documente relative la familia, viața sau activitatea sculptorului care a dus numele județului nostru în toată lumea însă cu timpul acestea sunt convins că vor fi descoperite de cercetătorii pasionați de tot ceea ce înseamnă Marele Brâncuși.

Dan Cismașu